

Inserati se sprejemajo in velja trisopna peti-vrsta: 8 kr. če se tiska enkrat, 12 kr. če se tiska dvakrat, 15 če se tiska trikrat.

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Narečnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska, Poljanska cesta h. št. 32.

Vredništvo

je na Poljanski cesti h. št. 32.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:
Za celo leto . . . 15 gl. — kr.
Za pol leta . . . 8 " — "
Za četrt leta . . . 4 " — "
Za en mesec . . . 1 " 40 "

V administraciji velja:
Za celo leto . . . 13 gl. — kr.
Za pol leta . . . 6 " 50 "
Za četrt leta . . . 3 " 30 "
Za en mesec . . . 1 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. več na leto.

Posamezne šte. veljajo 7/16.

Izhaja vsak dan, izven praznikov in praznikov, ob 1/6 popoldne.

Vabilo na naročbo.

Vljudno vabimo vse p. i. gg. dosedanje naročnike, da blagovoljno o pravem času ponovno naročbo na „Slovenca“ in da nam pridobijo še novih naročnikov, da zamoremo list vsakemu redno pošiljati.

„Slovenec“ pri opravištvu prejemana velja:

Za celo leto . . . 13 gl. — kr.
„ pol leta . . . 6 „ 50 „
„ četrt leta . . . 3 „ 30 „
„ en mesec . . . 1 „ 10 „

Po pošti prejemana pa velja:

Za celo leto predplačan 15 gl. — kr.
„ pol leta . . . 8 „ — "
„ četrt leta . . . 4 „ — "
„ en mesec . . . 1 „ 40 „

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

List se bode pošiljal le na predplačo naročnine ali saj posebno naročilo.

Vredništvo in založništvo.

Slava Bogu in mir dobrim ljudem!

„Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so dobre volje“, razlegalo se bode po širnem svetu, ko Vam pride ta list v roke! Prazniki, prekrasni prazniki miru in ljubezni, katerih smo se že v nežni mladosti veselili in katerih smo vselej z ognjem srčnega hrepenenja pričakovali, prišli so zopet nam na radost in blagor! Pred skoraj devetnajst sto leti usmilila se je večna Dobrota človeškega rodu, ter nam podala največji dar, ki si ga misliti moremo, v lastnem Sinu, svojo brezkončno Ljubezen. Darujmo tudi mi zato najprej Bogu vso hvalo in slavo, potlej pa drug drugemu pravo ljubezen. Pred vsem pa jo naklanjamo svojemu ljubemu narodu vsak po svoji moči. Skazujmo mu svojo ljubezen v zlasti na ta način, da ga napeljujemo na čitanje dobrih novin, kajti te so danes velika šola za naš narod, kjer si bo pridobival vsak za svoje zmožnosti potrebnega. Pomagajmo, kjer koli se komu priložnost ponudi, škodljive in spodtlikljive, javne in skrite zanjke, ki jih je sovražnik že tudi našemu narodu jel nastavljati, da bi ga vanje vjel in pripravil obljubi mir, v katerem je pravo in blagovito napredovanje. Za tako narodno napredovanje nam je skrbeti, kajti le tedaj, ako se bomo zavedali svoje narodnosti, zavedali se bomo tudi svoje veljave in bodočnost nam bode bolj mila.

Vsak človek, zavedajoč se svoje veljave, hrepeni še po večji in to doseže s poviševanjem popolnosti svoje; malomarnež pa, ki čaka na oceno in mu je čisto vse jedno, kako se sodi o njem, pogine v noriji življenja.

Kar velja o posameznih, velja tim več o celem narodu. Narod, kojemu manjka prave lastne zavesti, nikdar ne doseže vrhunca, na ktere ga bi bil dospel lahko v nasprotnem slučaju. Zavedanje lastne veljave pripelje nas tje, kjer stojé drugi narodi, ki slovijo o omiki in izobraženosti. Pomoček dandanes najugodnejši k temu je razširjanje časnikov in sicer dobrih, na katoliško-narodni podlagi pisanih, kateri razun narodnega probujanja narodu kažejo pot, s ktere ne sme kreniti, ako se hoče obvarovati nesreče, kateri mu krepko branijo njegove čistite in starodavne svetinje sv. vere proti vsakemu brez izjeme, kdor bi se jih predrznil napadati, smešiti ali celo v blato gaziti.

Človek, kateri to hoče, kar Bog hoče, kar Bog vелеva po svoji sveti cerkvi, le-tá je dober, je dobre volje, in samo takim oznanoval se je sveti večer na zemlji mir, in le taki dajó pred vsem Bogu slavo po višavah. Da bi, po večini vsaj, tudi naš narod bil tako dobre volje, vžival pravi mir v lepi svoji domovini, napredoval v vedah in umetnijah sebi na korist, Bogu na slavo, na to nam je delovati in to bodi božični dar, ktere ga naj bi vsak izobraženeec svojemu narodu za povitico prinesel in skazal mu bode v dejanji pravo svojo ljubezen. Na ta način izvršujmo sprelepo svojo nalogo, da svoje moči posvečujemo v narodovo probujevanje in njegovo izobraževanje na krščanski podlagi. Darovi so različni, duh je pa le eden! Ker ne more vsakdo biti pisatelj, naj bode drugi čitatelj, tretji podpiratelj, četrti razširjatelj duševnega gradiva, ki ga je ljubezen do lastne krvi pripravila in ga milemu narodu daje ter tudi v prihodnje dajati hoče „Slovenec“, kteremu iskreno voščilo je vsegdar, da bi Slovenci dobre volje imeli med seboj pravi mir ter dajali Bogu slavo po višavah!

Volitve za občinski odbor v celjski okolici

so končane. Njihov izid je bralecem „Slovenca“ že znan, znano tudi, kakšne grozne nepostavnosti so se godile, da so nasprotniki slovenskega ljudstva, katero v naši okolici prebiva, večino dobili. Toda, ker je ta zadeva neizmerno važna in imenitna, jo hočem v slednjih vrstah še natančneje popisati.

Že dolgo poprej, preden so se te volitve razpisale, so delali nasprotniki, da si pridobijo večino; se ve, tudi Slovenci niso rok križem držali. Toda, nasprotniki so imeli močnih zavestnikov in pomočnikov, katerih so pogrešali Slovenci. Nemško-liberalni stranki namreč so pomagali na vse kriplje dozdašnji župan celjske okolice, g. Malle; potem občinski pisar Hofman in občinski sluga Pavel Tomažič, po domače Marjanšek. Načrt, po kterem naj ti trije delajo za zmago nemško-liberalne stranke, sta napravila dr. Glantschnigg in Stibeneg, znana nasprotnika Slovencev.

Že poprej, predno je zapisnik volilcev ležal na mizi občinske pisarne na Bregu in predno je

bilo naznanjeno, da so volitve razpisane, so že letali Marjanšek, Hofman in drugi liberalci okrog, ter pobrali od žensk, ktere imajo pravico voliti, volitvena pooblastila. Na naši strani se je moglo misliti na nabiranje volitvenih pooblastil še le potem, ko smo imeli v rokah prepis zapisnika volilcev. In zdaj, ko so naši možje imenovanim ženskam razlagali imenitnost pooblastil, so tudi skoraj vse liberalcem dana volitvena pooblastila preklicale in našim možem nova volitvena pooblastila izročile. Blizo 50 volilk je dalo nam postavno pooblastilo, one so tudi podpisale prošnjo do okrajnega glavarstva, da naj komisar, ki bo k volitvi poslan, pazi na to, da pri volitvi obveljajo le ta novo narejena pooblastila, ne pa ona, ktera so že poprej pobrali Marjanšek, Hofman in drugi njihovi pomagači. Ravno to so zahtevale tudi v posebnem pismu od volilne komisije, in zraven so še poslale posebna pisma Marjanšku, Hofmanu itd., v katerih so tirjale njim poprej izročena pooblastila nazaj. Kdo bi bil tedaj zamogel misliti, da bo volilna komisija vendar zavrgla našim možem dana pooblastila in dala veljavo pooblastilom, ktera so prinesli k volitvi nemškutarji in liberalci! Več tednov pred volitvijo so trosili nemčurji grdo in nesramno laž po celi okolici, rekoč: „Če bote volili Slovence, bote morali plačevati večje davke, kajti potem bo morala soseska plačati škofu 10 tisoč goldinarjev, ktere so darovali za zidanje poslopja šolskih sester, davki bodo večji, ker če Slovenci zmagajo, bo soseska morala prevzeti šolske sestre na svoje oskrbljevanje itd.“ Kdo bi bil pričakoval, da se bodo našli taki neumneži v celjski okolici, da bi verovali te laži! Toda, žalibog, da so se nekteri bedaki vendar le dali zapeljati. Pride dan pred volitvijo, tretja adventna nedelja, 16. decembra. Tu so imeli naš Marjanšek in njegovi pristaši silno veliko opravila, kajti delili so cele kupe „Kmetkega prijatla“ od 16. decem. V uvodnem članku tega lista hujskajo nemčurjski liberalci zoper naše možje, posebno zoper one, kateri so dozda pridno podpirali dekliško šolo šolskih sester. V „Kmetkem prijatlu“ piše dr. Glantschnigg, da je imenovana šola „v izobraženo škodo“. Nu, dragi „Kmetki prijatel“, ko bi imenovana šola pačila slovenska dekleta, da postanejo brezverne nemčurke, bi ti gotovo hvalil to šolo. V svoji divji zagrizenosti je „Kmetki prijatel“ celo napovedal, da se „bodo celjski mestjanje borovali proti Lipovšku, Krušicu in Schachu“. Bog si ga vedi, kje je vzel „Kmetki prijatel“ tega krušica, ker Slovenci ne poznamo nobenega moža v celjski okolici, ki bi se pisal Krušic, da bi bilo treba se proti njemu posebno borovati. V tem članku povdarja dr. Glantschnigg, da hočejo mestjanje pokazati svoje ljubezen do kmetov s tem, da bodo volili le samo kmete, kakor da bi bil Stibeneg, advokatski pisar, tudi kmet. Zvita buča dr. Glantschnigg je pa razposlal 16. decembra liberalnim mestjanom vabilo, naj pridejo drugi dan vsi k volitvi in naj volijo nasvetovane kmečke liberalce, kajti potem bodo pomagali v sredo 19. decembra pri volitvi v prvem razredu Nemeem prijazni kmetje, da bodo izvoljeni v občinski odbor tudi mestjani. Kakšna nesramnost tedaj, če ravno tisti dr. Glantschnigg piše v „Kmetkem prijatlu“: „Okoličani, volite od mene nasvetovane možje v občinski odbor, da ostanete sami gospodarji v svoji občini. „Ko bi ti, ljubi „Kmetki prijatel“ hotel pisati resnico, bi moral pisati tako-le: „Če vo-

lite od mene nasvetovane može v odbor, potem niste več gospodarji v svoji občini, kajti jaz hočem, da bodo v Vaši okolici veliko besedo imeli in čez vas gospodarji nemškutarji in liberalci iz celjskega mesta." V nedeljo 16. decembra je naznanila tudi celjska „deutsche vahterca“, da je občinsko predstojništvo celjske okolice tožbo vložilo zoper mestnega kaplana Jož. Zičkarja, potem zoper Lipovška, Schacha, Andreja in Martina Žnidarja, češ, da imenovani ljudje mir kalijo itd.

Nadalje je naznanila „vahterca“, da nek duhovni gospod pošilja k gospem v celjski okolici fakina s škofovim pastirskim listom od 22. avgusta t. l. in da naročuje, naj te gospé potrdijo sprejem pastirskega lista na priloženem volitvenem pooblastilu. „Vahterca“ pristavlja potem, da se bo ta reč obravnavala pri sodnji. Ravno ta list „vahterce“ so celjski nemčurji poslali prečast. knezoškofu v Maribor. Mislim, da od Malleta zatoženi možje prav lahko in mirno spavajo, vsaj tudi do zdaj se še nista v ti zadevi ganila niti okrožna sodnija, niti okrajno glavarstvo, kjer jih je Malle tudi ovađil. Če nam pa „vahterca“, ki imenovanemu duhovnemu gospodu prigovarja, naj ljudstvo lepo uči o krščanski ljubezni, ne pové, kdo je tisti duhovni gospod, kako se zove fakina, ktere so tiste gospe, kam so prišla tista pooblastila, na kterih so sprejem pastirskega lista podkrižale, mora vsak človek, bodisi Nemeč ali Slovenec, klerikalec ali liberalce, Jud ali Turek, soditi tako-le: „Ti „vahterca“, si lažnjiva obrekljivka.“ Žalibog je bilo mnogo neumnih kalinov, ki so se vjeli v te zapeljive zanjke „vahterčine“, ter verjeli neumne budalosti. Tu smo pa zopet dobro spoznali, koliko hasne politični stranki, če ima blizo lastno tiskarno. Ko bi imeli v Celji Slovenci svojo tiskarno, na mah bi bili ovrgli v sto in sto volilnih oklicih grde laži, ktere je dan pred volitvijo raztrosila zoper njihove možje Slovincem sovražna stranka. Pred vsemi pametnimi ljudmi bi bili na smeh postavili laži-liberalce. Veseli nas toraj, ko smo zvedeli od mirodajnih krogov, da se je že trdno sklenilo ustanoviti v Celji narodno tiskarno.

Pride dan volitve, v ponedeljek 17. decembra, vreme je mrokro, precéj sneži, to je bilo za nas slabo znamenje. Naši volilci so raztrošeni po silno obširni celjski okolici, po Grižah, po žavski, gališki, šmartenski, vojniški, teharski in laški fari. Se li ne bodo ustrašili slabega vremena in ostali doma? Res, veliko jih je izostalo, na ktere smo se trdno zanašali, toda prišlo jih je vendar toliko število, kakor gotovo še nikdar poprej; pa vsaj je bilo tudi potreba. Kajti med 491 volilci v tretjem razredu, ki so vsi imeli v ponedeljek voliti, je bilo veliko nad sto liberalnih volilcev iz celjskega mesta, ki imajo nekoliko posestva v celjski okolici. S temi liberalci so se zvezali žalibog mnogoteri odpadniki iz celjske okolice. Koliko jih je bilo, ki so za smodko, za kupico vina, za sladke besede, ali pa tudi od nemškutarjev prestrašeni, prodali svoje poštenje in svojo čast, prodali pa tudi svete pravice svojih sesedov!

Kolikor mi je znano, smo dobili Slovenci v tretjem razredu iz celjskega mesta le dva glasa, gosp. Kmecl in gosp. Miha Vošnjak sta z nami volila; drugi pa, na ktere smo se zanašali, da bodo vsaj doma ostali, so skupno glasovali zoper Slovence. Naš ljubeznjivi župan Malle je v volitveno komisijo poklical same liberalce in nemškutarje, kteri so, kakor smo že naznanili, zaporedoma zavrgli vsa pooblastila, ktera so v začetku tega članka imenovane ženske dale Slovincem; le pooblastila, ktera so pokazali liberalci in nemčurji od onih žensk, so našla milost v očeh nemčurjev. Vladni komisar, gosp. Feliceti, je sicer vedno protestiral proti takemu nepostavnemu postopanju volilne komisije, toda tudi njegova beseda je bila bob ob steno.

Volitev je trajala od devete ure zjutraj brez prenehanja do pol dveh po polnoči. Občudovali smo potrpežljivost in vztrajnost izvrstnega gospoda Felicetija, ki je ves ta dolgi čas brez hrane ostal pri volitveni mizi. Tudi ta okoliščina, da je volitev trajala tako dolgo v temno noč, je mnogo koristila našim na-

sprotnikom. Kdo bo tudi zameril nekterim našim možem, ki so od ranega jutra do poznega večera čakali in čakali, pa niso mogli priti na vrsto in oddati svojega glasa, da so slednjič vrtrjeni zopet nastopili pot proti daljnemu domu. Zagovarjati jih sicer ne moremo, pa izgovorimo jih radi. Zato pa naj se zahvalijo za svoje sosede tako skrbnemu županu Malletu, ki je lahko vedel, da bo prišlo k volitvi brez števila mož, pa je vendar volitev razpisal samo na en dan in v tako tesni sobani!

Zvečer se je vendar-le vkljub vsem nam neugodnim okoliščinam nagibala zmaga na našo stran. Ali zdaj so naši nasprotniki napeli vse svoje poslednje moči; dobro so vedeli, kteri volilci iz celjskega mesta še niso oddali svojega glasa. Razposlali so toraj svoje možje v tiste hiše, kjer so vedeli, da je še kak volilec. „Eine Stimme fehlt uns noch“, „en glas nam še manjka“, tako so kričali po takih hišah njihovi možje in kar iz postelje vzdigovali ljudi, ki so se že davno podali k počitku; in ti so prišli in res pomogli liberalcem do navidezne zmage. Možje, za ktere so Slovenci in konservativci glasovali, so ti-le: Levičnik Jožef, posestnik na Bregu; Škorjanc Anton, posestnik na Ostrožnem; Zupane Andrej, posestnik v Lokrovcu; Kodela Jožef (Jager), posestnik na Dobrovi; Vrečar Martin (Vipotnik), posestnik na Pečevniku; Kmecl France, posestnik v Celji; Šorn France, posestnik na Ostrožnem; Majer France, posestnik na Polulah. Potem namestniki: Volaušek Martin v Liseah; Kmecl Janez, posestnik v Zgornji Hudiñji; Brežnik Gašper, posestnik v Medlogu; Ameršek Jožef, posestnik v Lokrovcu. Ti možje so dobili po 130 glasov, nemško-liberalni kandidati pa do 150. Seveda, ko bi se bilo smelo voliti po pravici, ostali bi bili nemčurjski kandidati v veliki manjšini.

Le nekoliko besed še o volitvi v drugem in prvem razredu. Da smo propadli za tri možje v drugem razredu, tega je krivo nekoliko nepostavno ravnanje volitvene komisije, proti kteremu je zopet protestiral, kakor prvi dan, gospod komisar; toda zakrivili so to žalibog nekteri naši možje, na koje smo se zanašali, da nam bodo zvesti in stanovitni in izmed kterih smo dva celó nasvetovali, naj se izvolita v občinski odbor; drugi so ostali doma za pečjo, namesto, da bi bili prišli braniti pravice svoje soseske, nočemo na nobenega kamenja metati, kajti upamo, da so že bridko obžalovali svojo hudo zmoto, upamo, da drugokrat ne bodo več figa-možje.

Ti možje imajo toraj na vesti, da je v II. razredu izvoljenih le 5 Slovincem, namreč gg.: Vašič Konrad, Šah Karl, Žnidar Martin, Glinšek Matevž in Ostrožnik France; ostali trije so propadli, in kar je posebnega obžalovanja vredno, propadel je tudi eden najboljših mož v naši okolici: France Lipovšek. Namesto propadlih 3 Slovincem pa so izvoljeni 3 možje nemško-liberalne stranke, kakor jih imenuje „Vahterca“ sama, namreč: Fric Mathes, Mravlak Anton in — opat Wretschko. Omeniti še moram, da v tem razredu je glasoval edini g. Kameroner iz mesta za slovenske možje.

V sredo je volil I. razred 8 odbornikov. Naši možje, ki smo jih nasvetovali za izvolitev: Valentin Zupane (Kovač) iz Zgornje Hudiñje, Janez Zupane iz Gaberij, Andrej Žnidar (Zavinšek) iz Košnice, Andrej Šribar iz Dobrove, Matevž Čocej iz Dobrove, Jožef Jezernik (grenadir), g. Kameroner iz Celja, Jezernik (Podajavnik) iz Dobrove niso našli milosti pri liberalcih; vseh 21 liberalnih in nemškutarjskih volilcev z gosp. opatom vred volilo je znane nemško-liberalne možje in ti so tudi zmagali. — Pri ti priliki se vsem gospodom prav iz srea zahvaljujemo, ki so mnogo žrtvovali, da se izvolijo naši možje v občinski odbor. Bog živi vse naše vrle slovenske in krščanske možje; sramota pa vsem narodnim izdajalcem in Judežem Iškarijotom!

P. K.

*) Ker zna članek marsikomu podnšljiv biti, ga priobčimo celega, čeravno je malo dolg. Vr.

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. decembra.

Avstrijske dežele.

Na Hrvaškem je Starčevičeva stranka jako trdovratna. Lončarić in drugovi predlagali so, naj se doktorja Starčevič in Pilepić zaradi zasramovalnega vedenja javno pokregata in iz osem sej izključita. Predlogu je sledila tajna seja, kjer so Starčevičjanci pripoznali, da so predaleč segali, vendar pa so vso krivdo zvrnili na predsednika. Mihalović jim je pa resnico v obraz povedal, rekoč: tako postopanje spodkopuje narodno čast. Starčevičevci si namerikajo z galerijo, delajo poulično politiko in sramoté ustanovno življenje. Kakor se je tajna seja končala, da se soditi, da Starčevičeva stranka res čaka, da se bo njenima kolovodjema pravica zgodila, ker nečejo preklicati svojega besedovanja.

Angleški poročnik na Dunaji, Henry Elliot je bil iz Dunaja poklican in poslanec v Rimu A. Pagit je prišel na njegovo mesto.

Vnanje države.

Srečna in blažena Srbija! Kakor drugod, tako jim tudi na Srbskem voz državnih finane vedno pod pot uhaja. Sedanji finančni minister Spasić si beli glavo, kako bi državne dohodke povišal, da bi podanikov ne bolelo, država se pa vendar le nekoliko okrepila. Direktni davki so sedaj na Srbskem tako malostni, da se skoraj govoriti ne more o njih. Zemljišnega davka še ne poznajo, temveč imajo mesto tega davek od glave in pa od dohodkov, ki je pa zopet tako majhen, da na primer v Belemgradu Weiferhovova pivovarna, ki ni prav nič manjša, kakor v Ljubljani Koslerjeva, pač rajši pa še večja, menda ne plačuje več direktnega davka, kakor nekako 120 goldinarjev. Se ve da še pride potem lepa kopica mestnih, občinskih in drugih priklad, a vendar vse te niso v nobeni primeri z davki drugih držav. Srbski finančni minister sme davek kar naravnost za polovico zvišati in še ga ne bo nihče občutil, da ga žuli.

V nagovoru, s kterim je **nemški cesarjerič** sv. očeta počastil, omenil je novih nakazov, ktere je Schlözer (nemški poslanik pri sv. stolu) gledé bodočnosti prejel. Tisti novi nakazi pečajo se večidel z odpravo zakona „Sperrgesetz“, s pomilošenjem münsterskega škofa in s pogodbo, kako naj se imajo dijaki podučevati, ki hočejo duhovniki postati.

Škandal v Rimu. V seji, ktere se je laška komora 20. t. m. vdeležila, vrgel je popoldne proti trem nek 17letni čevljarček raz galerijo pest rudečih plakatov v zbornico in zakričal: „evviva Oberdank!“ V priznanje so ga takoj prijeli in pod ključ spravili. Nekoliko pozneje vrže nek tiskarski pomočnik zopet pest zelenih plakatov, na kterih je bila Oberdankova oporoka tiskana poleg besed: „evviva Italia, evviva Oberdank!“ Tudi tega so prijeli in zaprli.

„Nordd. allg. Ztg.“ ve povedati, da je knez Bismark zastopljen s Putkamerjem, kar se tiče odbijanja **tajnega glasovanja**. Ako se javno glasovanje obdrži, je on tudi za splošno volilno pravico pri volitvah v deželne zборе in v občinske zastope. „Pruska vlada bode morala resno prevdariti, ali je tajno oddajanje glasov pri volitvah v državni zbor za državne naprave neprilicno, in ne glede, ali je za sedaj ljubo ali neljubo, staviť nasvete za premembo.“

Kakor se zagotavlja, zbira kralj Janez iz **Abesinije** s pomočjo dveh vazalov armado v Adua in žuga kraju Masanah v Egiptu. Druga poročila iz abesinskih virov pa zagotavlja, da so abesinski načelniki ob začetku decembra napadli Sahato, utrjen okraj pri Massanah, in pokončali 500 Egipčanov. Abesinija se pripravlja za vojsko.

V Novem Jorku se je 150 dinamitovih junakov socialistov od lige „invicibles“ (nezmagljivi) zaklelo, da hočejo zaradi O' Donelove smrti London razdjati in ravno tako britansko brodovje. Sodnika, ki je O' Donela na smrt obsodil, morajo umoriti. Da so se tudi zoper

prvega ministra Gladstona „invicibles“ zarotili, ter ga hočejo s poti spraviti, smo že nedavno poročali. — Vsega ne bodo spolnili, kar žugajo, ker drevesni vršički nikol nebes ne dosega; lahko mogoče pa, da peklenki brezvestneži znajo veliko škode storiti in hudobij izvršiti.

Roka roko omije, je že star pregovor in ima tudi v javnem življenju svoj resnični pomen. *Francosom* se je v Tonkingu posrečilo trdnjavice okoli Sontaja v roke dobiti in komaj je brzojavna žica veselo novico na Francosko prinesla, že so tudi poslanci dovolili za daljše in zdatnejše operacije v Tonkinu kredit za 29 milijonov frankov, ob kateri priložnosti je stari maršal Canrobert rekel: „Če bi bili mene vprašali, ali čemo v Tonking, bi bil rekel „ne“, sedaj pa, ko smo ondi, moramo pa pošteno opraviti.“

Izvirni dopisi.

Iz Polja, 23. dec. Kaj prijazno in gorko je o tem zimskem času sijalo danes milo solnce in ogrevalo mrzlo zemljo, ko smo po popoldanji službi božji pri D. M. v Polji ji izročevali truplo umrle Neže Šiške, po domače „Tinčkove“ matere iz Hrastja pod Ljubljano. Lep je bil sprevod po polji iz domače hiše. Med drugimi sorodniki in sosesčani se je sprevoda vdeležil č. g. Jožef Laznik, sorodnik in kaplan v Šmarji in preč. g. Žiga Bohinec, knezoškofovi tajnik. Na pokopališču smo razun zelo obilne množice Poljskih faranov videli mnogo odlične gospóde iz Ljubljane. Ljubljanskim gospodom, prijateljem prijaznega sprehoda, je „Tinčkova“ hiša v Hrastji pač dobro znana kot kréma, kjer so pokojna mati kot gospodinja in pozneje kot vdova s svojim sinom Jakopom, sedanjim gospodarjem, prav dobro znali gostom vsigdar postreči.

Le štiri mesece je, kar smo se s pokojno materjo veselili pri novi maši njihovega sina Jožefa, ki je sedaj knezoškofovi domači kaplan v Ljubljani; in — danes žalujemo pri njihovi gomili. Tako je na zemlji: Vrstí se veselje in britkost! Bila je pokojna mati kristjana v vsakem pomenu besede. Bagor ji, „njena dela gredó za njo.“ Naj počiva v miru!

Iz Novega mesta, 17. dec. Dobil sem povod, g. vrednik, in evo Vam dopis!

Včerajšnji večer ostal nam bo neizbrisljivo zapisan v spomin in srce. Gosp. P. Hugolin, učitelj petja na tukajšnji gimnaziji, je bral in slišal že mnogo o slavnoznanem „Božičnem oratoriji“ in sklenil je, ako bi le bilo mogoče, predstavljati ga tudi v našem malem mesticu. Razodel je svoje misli gimnazijskemu vodji, g. Fischerji, in pri njem našel krepke podpore. „Krepko začeto, je dvakrat prijeto,“ pravi pregovor, in ta se je tukaj popolnoma vresničil. Oba sta začela delovati, vsak na svojo stran. G. Hugolin uril je pevce, g. Fischer pa je skrbel za primerno opravo. Napravil je v gimnazijski dvorani nov, jako primeren in prostoren oder. Na njegovo prošnjo ste gospá Og. in zlasti gospica Alojzija Gr. z velikim veseljem prevzeli izdelovanje dotične obleke, katero ste tudi po navodu popolnoma biblično, ter krasno in okusno izvršili, in to brezplačno. Hvala jima! Treba je sedaj le še iskati oseb za žive podobe. Možki so bili kmalu najdeni, kajti bili so vsi gimnazijski dijaki; le častno osebo blažene Matere Božje treba je še najti. To nalogo prevzela je spoštovana gospodičina Lina B.

Že mnogo dni poprej se je govorilo po mestu o tej predstavi, in so se v prodajalnici g. Og. začele prodajati vstopnice, katerih ene so bile z ozirom na obilne stroške precej drage, so vendar v dveh dneh skoraj vse poslé, zna-

menje, da se ne le omikano, ampak tudi pristo ljudstvo silno zanima za to predstavo. Le nekaj moramo obžalovati: in to je, da niso mogli dobiti slovenskega teksta. Iskali so ga sicer v Ljubljani, a tam se jim je prošnja naravnost odrekla. Ljubljaničani so se, tako se mi zdi, bali, da bi jim Novomeščani, dasiravno so dobrih 14 ur od njih oddaljeni, ne delali konkurence. A to osnovatelj „Božičnega oratorija“ ni motilo v njihovem delovanju. In pri vsem tem ima vendar le originalnost velike prednosti. Nobena, naj bo še tako dobra predstava, se ž njo meriti ne more. Ako pa kdo izmed naših enako delo napravi, ga nikdo ne bo bolj z veseljem pozdravil, nego mi.

Začetek predstave bil je napovedan ob 6. uri zvečer. O tem času je že bilo zbrano vse občinstvo, katero je za prvi pot dobilo vstopnice. V gledališčih je navada, da se pred predstavo glasno kramlja in smeje, a vse drugače bilo je tukaj. Občinstvo je nekako sè strahom pričakovalo začetka.

Zdaj pozvoni in zagrinjalo se odpré. Na oder stopi P. Hugolin, in s krepko besedo razlaga zgodovino in pomen „Božičnega oratorija“. Po govoru je vse tiho po dvorani. Čuj — oglasi se glasovir in spremlja ga harmonij; igra se „praeludium“. (Na glasovir igra g. Rizzoli ml., jako spretno na harmonij pa P. Hugolin.) Že ta preludij je kazal, da bo sledilo kaj posebnega. Glasovi postajajo vedno bolj tihi in naenkrat se oglasi mogočni kor — bilo je nad 40 pevcev — ki željno kliče obljubljenega Mesija. Pri besedah: „Oh pridi, pridi!“ odpre se zagrinjalo in vidi se na odru kralj David v zares kraljevi opravi, s harpo v roki, ki željno obrača svoj pogled v prihodnost, kakor bi hotel z lastnimi očmi videti Tistega, ki bo na njegovem prestolu vladal vekomaj. Kor poje vedno bolj tiho; zdijo se nam ti glasovi kakor v daljavi šumeče valovje razburjene reke.

Kmalu se zopet oglasi kor, ki v mili pesmici oznanjuje prerokovanje o Mariji Devici; precej za njim pa v recitativu pripoveduje evangelist, da je bil angelj Gabrijel poslan k Materi Božji, naj ji naznani voljo Božjo in sklep. Krasno v srce segajočo arijo „Ave Maria“ poje sopran in pri besedah: „Blažena si med ženami“ pokaže se podoba. Ah! zdihnil je vsaki. Angelj v dolgi celi obleki, ogrnjen z višnjevimi plaščem in lilijo v roki pozdravi Marijo, a ona nekako osupnjenost kaže na obrazu. Podoba se kmalu skrrije in kor ponavlja „Ave Maria“. Pri ravno tistih besedah, kakor prvi pot, se tudi v drugo pokaže podoba. Angelj, lep, da si človek lepšega misliti ne more, kaže s prstom proti nebu, kakor bi govoril: In moč Najvišjega te bo obsenčila. Marija, vsa ponižna, pa je videti, da pravi: „Glej, dekla sem Gospodova“. Ta podoba bila je zares lepa, vse slike naj se skrrijejo, kajti bila je živa podoba.

„Tiha noč!“ Pesmica že stara, a vedno nova, vedno ginljiva. Evangelist pripoveduje, kako se je angelj prikazal pastirjem in jim oznanil veselo novico. Kmalu se mu pridruži kor, ki Bogu „Slavo“ prepeva. Med pesmico se prikazejo jaslice. Oh jaslice! Kdo se ne spomni nazaj na otroška leta, ko je tudi on jaslica delal in tako skrbno pazil, da je Božje dete mehko posteljico imelo.

Vse je tiho in pazljivo poslušá čarobne glase harmonija in glasovira. Zdaj pa zapoje „tercet“ malih pastirciev hvalno pesem novorojenemu detetu. Vsakdo je bil ginjen in skoraj lahko rečem, da ta pesem je poleg poslednje arije najbolj dopadala. — Pastirji hité k jas-

licam in podoba se prikaže. Opisati to podobo moje pero ne premore. Pastirji pobožno klečijo pri jaslicah in poklanjajo detetu svoje darove.

Kje je novorojeni kralj Judov? razlega se vprašanje celega kora in v tem psalmu se glasi odgovor: „In ti Betlehem, zemlja Juda etc.“ Kor s samospevom pozdravlja novorojenega kralja in med petjem pokaže se podoba: „Trije modri pri jaslicah.“ Častitljive so osebe v bogati kraljevi obleki. Otrokom, seveda, je najbolj dopadel zamorski kralj.

Neizmerna ljubezen Božja do človeškega rodu se posebno razodeva v Jezusovem rojstvu. Ta tudi človeka prisili, da ga mora ljubiti, ki se je zavoljo človeka tako globoko ponižal. Čutila ljubezni in zahvale posebno izrazuje zadnji kor in mila arija, katero je izvrstno pela gđč. Alojzija M. Med petjem kora prikazuje se zadnja podoba. Ta pa je krona vseh. Marija sedi na prestolu in drži v naročju ljubeznjivo Dete, ki razprostira svoji ročici, kakor bi ves svet želelo objeti. Marija in Jožef ga ljubezni polno gledata. Okoli teh pa klečijo in stojijo pastirji in kralji. Nad vsemi pa se dviguje angelj, ki razprostira roke nad vsemi in kliče: „Mir ljudem na zemlji!“ S tem je predstava končana.

Globoko ginjeno in po vsem zadovoljno se je občinstvo razšlo.

Po tem skromnem popisu bote lahko spoznali, da imam prav, ko sem rekel, da nam bo ta večer ostal neizbrisljivo zapisan v spomin in srce. Bral sem, da hočete tudi v Ljubljani predstavljati „Božični oratorij.“ Želim Vam k temu najboljšega vspeha! Zdravi! (Božičen oratorij se bode pač tudi letos predstavljal, ki se je predstavljal pa že tudi lansko leto. Vredn.)

Iz Celja, 23. decembra. Današnja božična veselica „katoliškega podpornega društva“ obnesla se je prav izvrstno v vsakem obziru, da še menda nobena poprej ne tako. Učenke iz dekliške šole šolskih sester in nekatere odrastle dekline so predstavljale igrokaz: „Pastarica iz Lurda“ v občno zadovoljnost navzočih gostov. Dvorana pri „belem volu“ bila je vsa natlačena poslušalcev iz mesta in okolice. Ta igra ima obilo prav ginjivih prizorov, pri katerih so se izvabile mnogoterim pričujočim solzice iz oči. Gg. pevci so pod vodstvom svojega mojstra peli jako dobro; hvala njim vsem skupaj in vsakemu posebej! Čudno lepo se je razlegalo skupno petje moškega in dekliškega zbora. Nezgoda je hotela pokončati pevski zbor „katoliškega podpornega društva“; danes pa smo slišali, da še živi in sicer da prav krepko živi. Po končani igri in po petji razdeljevala je blagorodna gospa Vašič iz lanovške grajščine med ubožne učence in učenke iz okoličanskih šol obutev in obleko pa še nekatera druga primerna darila, kar je vse skupaj vredno nad 200 gl.

Obilno vdeleževanje pri tej veselici iz okolice in iz mesta nam tudi prav očitno dokazuje, da šteje „katol. podporno društvo“ obilno in veljavnih prijateljev, kateri mu bodo pomagali tudi še na dalje, da izvršuje blago svojo nalogo, akoravno so prijatelji „Kmetkega prijatla“ napovedali, da ne marajo voliti v občinski odbor ljudi, ki podpirajo nunsko šolo. Bomo že živeli brez Vaše podpore!

Domače novice.

(Božični oratorij) v Marjanišči na Spodnjih Poljanah je bil v nedeljo popoldne prav

dobro obiskovan. Petje se je pričelo točno ob 5. uri popoldne pod osebnim vodstvom č. g. o. Angelika in se je vseskozi lepo vršilo. Oratorij obstoji letos iz sedmih točk in to so: 1. Hrepenenje po izveličarji s podobo: „Preroki stare zaveze s Sibilami. 2. Ave Marija s podobo: „Oznanjenje angela Gabriela prečisti D. M.“. 3. Rojstvo Kristusovo s podobo: „Angelj oznani pastircem rojstvo Zveličarjevo.“ 4. Pastirci pri jaslih z ravno to podobo. 5. Sv. trije kralji s podobo: „Trije kralji pred detetom Jezusom“. 6. Beg v Egipt s podobo: „Sv. družina na begu v Egipt“ in 7. Božična radost s podobo: „Blagoslovljajoče Dete Božje, kterege angeleci molijo“. Podobe so bile vseskozi pomenu primerne in jako marljivo, pazno in z občudovanja vredno vstrajnostjo izpeljane in dovršene. Le opozorujemo, da naj bi se posamezne podobe ne kazale predolgo časa, ker nepremakljivo stanje predstavljajoče osebe preveč utruji; videti je bilo, kako so se angeljem vsled predolgega natezanja kit roke tresti jele. Prihodnje predstave bodo: 26. in 30. t. m., potem na novega leta in na sv. treh kraljev dan slovenski; 29. decembra in 3. januarija pa nemški, vselej ob 5. uri popoldne. Vstopnina s sedežem znaša 50 kr., sicer pa le 20 kr. Spodbudnim predstavam želimo najboljši vspeh.

(Božičnica) v deški sirotišnici „Collegium Marianum“ (Poljanske ulice št. 26) se bode vršila v četrtek, 27. t. m. Vsi dobrotniki in prijatelji te dobrodejne naprave so k nji prijazno povabljeni.

(O božičnici družbe gospá krščanske ljubezni sv. Vincencija Pavljana) na 22. t. m. v prid ubogim deklicam iz zavetišča poročamo obširneje v bodočem listu. Za danes le omenimo, da se je prava družbinska slovesnost v najlepšem redu vršila. Otvorila se je s primernim slovenskim in nemškim petjem, na kar je bilo okolo 60 deklic bogato obdarovanih.

(Slovensko gledišče.) V soboto zvečer slišali smo zopet priljubljene nam glasove raz desk deželnega gledišča. Neumorni učenci slovenske Talije prislužili so si ta večer obilnega splošnega priznanja, igralci in igralkе glavnih ulog pa — s ponosom lahko rečemo — lovorove vence! Večer se je pričel z znano veselo igro: „Zakonska sol“, v kateri se je Janez (g. Danilo) odlikoval po svoji ljubeznjivosti; Rezika, njegova soproga, (gdč. Petrinska) po izbornem govorjenji, bila je pravi „zakonski klepetec“, in Strije (g. Kocelj) pa pri izvanrednem apetitu. — Drama „Trnje in lovor“ je bila pravi biser večera! Glavna uloga: Rolla podobar (g. Gorazd) bila je v mojsterskih rokah in je Gorazd tu pa tam še preveč občutil. Iz srea bi želeli, da bi se nam večkrat pokazal na odru. Mihael Angelo (g. Kocelj) je bil tak, kot bi ga bili živega pred seboj videli. Stefano, Rollov brat, (gdč. Nigrinova), pokazal se nam je zopet v novi luči, ter razvijal spretnost, ktere nismo pričakovali. Leonora (gdč. Vertnikova), bila je komtesa v pravem pomenu besede in ji je na vsak korak dovršena šola videti. Marchese Appiani (g. Danilo) tudi danes ni svojega igrališkega talenta zatajil. Sorodniki Rollovi (gg. Petrič, Ljubivoj in Šturm ml.) so storili, kar se je iz malih nehvaležnih nalog izviti dalo. Enako velja o ostalih treh osobah, o dojnici Leonorini (g. Grajski), o plemenitašu (gdč. Zora) in o klicarju (g. Brak). Prijetno zdi se nam priznanje, da so se vse moči prav dobro

naučile in so vse skozi pravilno in lepo naglaševale, kar tu kot očividni napredek zabelježimo. Nevolja nas pa obide, ako se domislimo malomarnosti našega sicer vsega spoštovanja vrednega občinstva, gledé obiskovanja slovenskega gledišča. „Bettelstudentov“ ne moremo dajati, ker se z njimi Slovanom v obraz bije, posebno, ako se igra, kakor v Ljubljani; drama „trnje in lovor“ je pa po svoji vsebini toliko vrednosti, v moralicnem kakor tudi v nazornem smislu, da bi bila zaslužila polno hišo in to tim več, ker smo dva dni poprej naše občinstvo na njo opozorili.

(Imenovanje.) Deželne blagajnice kontrolor postal je gosp. Fr. Trtnik.

(Iz mestnega zbora ljubljanskega.) Meščanska pravica je bila v zadnji seji podeljena gg.: Srečko Nolli, klepar, in Franc Slovša, mesar in hišni posestnik. Srenjsko pravico pa so dobili: Vencel Steiner, Pavel Lavriha, hišnika; Lorenc Blaznik, kramar; Ferd. Braunsseis, krčmar; Jože Benedikt, trgovec; Gregor Pugel, branjevec; Janez Trtnik in Janez Lassetzky, krojača; Franc Kutel, molar in Jože Žgank, postrežček.

(„Duhovni Pastir“) je danes v 1. zvezku natisnjen in pošlje se ta teden naročnikom in nekterim gospodom. Kdor ne bi hotel ga naročiti ali ne mislil ga obdržati, pošlje naj 1. zvezek nazaj na opravništvo — katoliško bukvarno v Ljubljani.

(„Brenceljna“ 24. št.) to je zadnja tega leta, prišla je za praznike na svitlo z veliko podobo, zadevajočo odhod starega leta, ki bi bilo imelo razen nemškutarjev seboj vzeti še Pirkarja, Pretisa, Dežmana in druge. Podoba je dobro izdelana, tudi drugo gradivo bodeče. Ob enem vabi „Brencelj“, ki stopi z novim letom v svoje 16. leto, k naročevauju — obilnejšemu, kakor do zdaj. Naj Slovinci tega vabila ne prezró! Veljá za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr. za četrt leta 80 kr. Zraven izhaja priloga povesti: „Ne v Ameriko!“ ki bo kmalo končana, potem pa pride druga povest, za to prilogo znaša naročnina za vse leto 1 gld.

(Nov tednik) začne izhajati ob novem letu. Ime mu bo „Slovan“. Pečal se bode izjemno le s slovansko politiko in so mu sodelovalci iz vseh širokih slovanskih pokrajin zagotovljeni. Prinašal bode razun politike tudi gospodarske in obrtniške reči in veljal na leto 4 gold. Lastnik in izdajatelj mu je gosp. Ivan Hribar, odgovoren za vredništvo pa bode gospod Anton Trstenjak.

(Na „Kernu“) je solnce včeraj mnogo drsalecva oplašilo, kljubu temu švigala je pa vendar le še precejšnja množica mladih krilatih nog po topečem se ledu in marsikdo ga je tudi dejanski poskušal, je li v gorkejih dnevih morda res bolj mehak ali kali?

(Nemško gledišče.) Mi odločno oporekamo, da se naš slovenski jezik v „Bettelstudentu“ zlovoljno pači in zaničuje. Od naše dežele dobiva nemško gledišče podpore in naj si radi tega zapomni: Od slovenskih žuljev živeti, pa narod sramotiti zamore človeče najnižjega značaja.

Razne reči.

— Iz Šent-Vida pri Ljubljani. Društvo rokodeljskih pomočnikov priredi v svojih prostorih: Na praznik sv. Stefana t. j. 26. decem. ob štirih popoldne veselico s petjem, tombolo in rečno loterijo, k tej zabavi vljudno vabi brez izjeme predništvo.

— Preč. g. Dunajewski, mil. škof v Krakovem na Poljskem, je postal tajni svetovalec Njih Veličanstva, s katero častjo je sklenjen naslov „ekscelencija“.

Telegrami „Slovincu“.

Dunaj, 24. dec. „Armeeverordnungsblatt“ naznanja: Cesar ukazal jo premeščenje divizionarja polka „cesarjevič Rudolf“ od 9. k 25., divtizionarja polka „nadvojvoda Ivano“ pa od 25. k 3. diviziji.

Zagreb, 24. decembra. Udje narodne stranke podpisali so določivno potrjeni program, po katerem se bodo pravne postave trdno držali in vlado podpirali v dotičnem prizadevanji.

Rim, 23. dec. Nemški cesarjevič podal je nemškemu cesarju lastnoročno pismo laškega kralja.

Berolin, 23. dec. Nemški cesarjevič je zjutraj dospel sém zdrav in dobre volje ter bil sprejet po raznih državnih dostojanstvenikih in po veliki množici vriskajočega ljudstva.

Petrograd, 23. dec. Carov otisek na desni rami je nekoliko zatekel in bo do popolnega ozdravljenja treba še več tednov.

Carigrad, 23. dec. V židovski šoli v Galati nastal je požar; dozdej so našli 16 zgorelih otrok. — Portugiški glavni konsul se je usmrtil sam.

Tujci.

20. in 21. decembra.

Pri **Maličih**: Josip Presehern, iz Gradea. — Bohasch, kupec, z Dunaja. — Armin Kleinmann, kup. potovalec, z Dunaja. — Fajdiga, kup. potovalec, iz Trsta. — Morio Blau, kupec, iz Siska. — Anton Gerhart, kancelist, iz Šiške.

Pri **Stonu**: Franc Guttenfeld, kup. potovalec, z Dunaja. — F. Schmidt, kup. potovalec, iz Odenburga. — Ferd. Klemenčič, e. k. nadinženir, iz Stanislava. — Ana pl. Šostarič, zasebnica, iz Siska. — Leon pl. Latinič, zasebnik, iz Novevasi. — Fr. Stajer, notar. kandidat, iz Idrije. — Josip Dal Ben, priv. uradnik, iz Rakeka.

Klobuke

za gospode in dečke,

čevlje iz klobučnine,

potem

perilo za gospode,

zavratnice, zavratne robe itd.

v največi izbiri in po nenavadno nizkih cenah

(2) priporoča

L. Pribošič,

gledališke ulice št. 6.

Razprodaja.

50 veder pravega brinjevca

se vsled zapuščine popolnoma razprodá!

50 vedrov 3 do 6 let starega pravega brinjevca, brinjev cvet, borovničar in zeliščar, hruševce, isterski tropinovec, grenki, pollajev cvet itd.

(1) dobi se pri

A. Lindtnerji
v Kranji.

Vse lihovine (spirituose) prodajajo se tudi na drobno in razpošiljajo.

Tisk „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani.